

Kritéria pro laboratoře stanovující koncentraci alkoholu v krvi pro zdravotnické a právní účely

dle Metodického pokynu pro postup při laboratorním stanovení alkoholu v krvi (Věstník MZ ČR č.7/06):

1) pro účely zdravotnické

laboratoře klinické toxikologie a/nebo soudní toxikologie a/nebo OKB a/nebo OLM musí splňovat následující kritéria:

1. **Přístrojové vybavení a prostorové podmínky:**
dle „Metodického pokynu“ (Věstník MZ č.7/06)
2. **Personální zajištění:** VŠ (nelékař, lékař) , který je zodpovědný za provedení analýzy:
 - a) má podle Vyhl.č. 77/81 Sb. specializovanou způsobilost v oboru „Vyšetřovací metody v instrumentální chemii a toxikologii“ nebo „Vyšetřovací metody v klinické biochemii“
 - b) má podle zák.č.96/04 Sb. specializovanou způsobilost v oboru „Soudní toxikologie“ nebo „Vyšetřovací metody v klinické biochemii“ s absolvováním 1.části vzdělávacího programu oboru Soudní toxikologie (Povinná praxe v klinické toxikologii), včetně úspěšného zvládnutí příslušného testu
 - c) má podle zák.č.95/04Sb. specializovanou způsobilost v oboru, jehož vzdělávací program zahrnuje mj. i problematiku klinické nebo soudní toxikologie.
 - d) má minimálně 5 let toxikologické praxe
3. **Metodika:**
dle „Metodického pokynu“ (Věstník MZ č.7/06)
4. **Zajištění kvality výsledků**
externí kontrolní testy kvality

2) pro účely zdravotnické i právní

Laboratoře, které chtějí být zařazeny mezi laboratoře s oprávněním MZ ČR stanovovat hladinu etylalkoholu v krvi i pro potřeby právní (soudně-toxikologické laboratoře, které musí být buď organizační či úzce kooperující součástí ústavů nebo oddělení soudních lékařství), se musí řídit zásadními stanovisky České společnosti soudního lékařství a soudní toxikologie ČLS JEP a musí splňovat následující kritéria v souladu s požadavky „Metodického pokynu“ (Věstník MZ ČR č.7/06):

1. **Přístrojové vybavení a prostorové podmínky**
 - a) 1 místnost pro stanovení alkoholu metodou plynové chromatografie (plynový chromatograf optimálně s možností automatizované head-space techniky)
 - b) 1 místnost pro stanovení alkoholu druhou metodou (metoda Widmarkova, enzymatická, apod.).
 - c) administrativní úsek.

Laboratoře a administrativní úsek je nutno zabezpečit proti únikům informací a manipulaci se vzorky.

2. **Personální zajištění:** VŠ – (nelékař, lékař), který je zodpovědný za provedení analýzy a interpretaci jejích výsledků:
 - a) má specializovanou způsobilost v oboru „Soudní toxikologie“ podle zák.č.96/04 Sb. nebo v oboru „Vyšetřovací metody v instrumentální chemii a toxikologii“ podle Vyhl.č.77/81 Sb.
 - b) má podle zák.č.95/04Sb. specializovanou způsobilost v oboru, jehož vzdělávací program zahrnuje mj. i problematiku klinické nebo soudní toxikologie.
 - c) má minimálně 8 let toxikologické praxe na pracovišti soudní toxikologie
 - d) účastní se pravidelně kontinuálního vzdělávání v oboru

3. **Metodika:** Vzorek krve musí být vyšetřen dvěma na sobě nezávislými laboratorními metodami, z nichž jedna jako přísně specifická je plynová chromatografie a tato je naprosto nezastupitelná. Jako druhé, ověřovací metody, může být použito jakékoliv jiné, sice nespecifické, nicméně však přesné metody. Detailní popis metodiky je uveden v „Metodickém pokynu pro postup při laboratorním stanovení alkoholu v krvi“ (Věstník MZ ČR č.7/06).

4. **Zajištění kvality výsledků:**

interní kontroly: v souladu se stanoviskem odborné společnosti „Pokyny pro stanovení etanolu“ (Soud.Lék.43, č.3, 1998, str.46)

externí kontroly: 4 x ročně testy „Ethanol in serum“ pro forenzní účely GTFCH, minimum je 75% úspěšnost.

Výsledky shromažďuje a kontroluje pracovník pověřený odbornou společností. Tyto výsledky musí být archivovány na pracovišti po dobu 10 let.

Stejné podmínky platí i pro stanovení alkoholu v jiném biologickém materiálu.

Vzhledem k tomu, že kritéria platná pro stanovení alkoholu pro právní účely jsou mnohem přísnější je zřejmé, že výsledky laboratoří soudně-toxikologických jsou pro potřeby zdravotnické v plné míře použitelné, v žádném případě však to neplatí naopak.